

ἀποσωστάς ἐπίρρ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀποσωστός.

Ὅριστικῶς, τελειωτικῶς: Φρ. Παίρνω ἀποσωστάς (λαμβάνω ὀριστικὴν ἀπάντησιν). Αἶδω ἀποσωστάς (δίδω ὀριστικὴν ἀπάντησιν).

***ἀποσώστης** ὁ, Θηλ. ἀποσώστρα ΑΠαταδιαμ. Χρυστούγ. τεμπέλη 59.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποσώνω.

Ὁ ἀποτελειώνων τι: «Οἱ ἀποσώστρες ἐξεῖχον εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ν' ἀποσώνουν διὰ συντόνου ραπτικῆς καὶ ποικιλικῆς τὰ προικιά τῆς νύμφης, ὅταν ὁ ἀναβληθεὶς γάμος ἀπεφασίζετο νὰ γίνη τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν».

ἀποσωστός ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπουσουστός Λέσβ. ἀπουσουτὲ Τσάκων. ἴποσωτός Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποσώνω.

1) Ὁ περατωθεὶς, ὁ λαβὼν τέλος Τσακων. 2) Ὁ φθάσας Ρόδ.: Ἦταν ἴποσωτός. 3) Ἀδύνατος, ἰσχνὸς ἔνεκα ἀσθενείας Λέσβ.

ἀπόσωστος ἐπίθ. Θράκ. Ρόδ. ἴποσουστους Θεσσ. (Καρδίτς.) ἀπόσουτος Εὐβ. (Ἀνδρων. Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) ἀπόσουτους Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀποσωστός προσλαβὼν σημ. στερητικὴν διὰ τῆς προπαροξυτονίας. Ἰδ. ἀ-στερητ. 2α.

1) Ὁ μὴ ἀποτελειωθείς, ὁ μὴ περατωθεὶς Εὐβ. (Ἀνδρων. Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Στρόπον.) Θράκ.: Ἀπόσωστο σπῖτι Θράκ. Ἰπόμεινε ἀπόσουτο τὸ σκάψιμο Ἀνδρων. Ἀπόσουτη δουλειὰ Στρόπον. β) Ὁ μὴ ἐκπληρωθεὶς Θεσσ. (Καρδίτς.): Ἰσμ.

Ἀφ' οἷς μ' ἀφ' οἷς μι, Γιάννη μου, ἀφ' οἷς μι νὰ πααῖνον, ἔχον χαῖρια ἴποσουστα νὰ πάον νὰ τ' ἀπουσώσουν.

2) Ἐκεῖνος ποῦ δὲν τελειώνει γρήγορα τὰς ἐργασίας του Ρόδ.: Ἀπόσωστος ἄθ-θρῶπος. Ἀπόσωστη γεναῖκα.

ἀποσωτηρεύω ἀμάρτ. ἀποσωτηρεύω Κρήτ. (Σφακ.) Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. σωτηρεύω.

Ἰκανοποιῶ τινα ὡς πρὸς τὰς ἀνάγκας του: Δὲ δορῶ νὰ τὸν ἀποσωτηρέρῳ.

ἀποταβάνωμαν τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποταβανώνω.

Ἡ ἀφαίρεσις τοῦ ταβανσοῦ οἰκίας.

ἀποταβανώνω πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. ταβανώνω.

1) Ἀφαιρῶ τὸ ταβάνι, τὴν ὀροφὴν οἰκίας Πόντ. (Τραπ.): Ἐρχίνεσεν ν' ἀποταβανών' τὴν δόαν. 2) Τελειώνω τὴν κατασκευὴν τῆς ὀροφῆς οἰκίας πολλαχ.: Δὲν τ' ἀποταβάνωσα ἀκόμα τὸ σπῖτι.

ἀποταγίζω ἀμάρτ. ἀποταίζω πολλαχ. ἴποταίζω Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. ταγίζω.

1) Τελειώνω τὴν παροχὴν τροφῆς πολλαχ.: Δὲν ἀποταῖσα ἀκόμα τὸ παιδί. Ἄμα ἀποταίσης τοῖς κόττες ἔλα.

2) Παρέχω τροφὴν μέχρι κόρου Θήρ.: Ἰποταῖσε ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἦφνε.

***ἀποτάγιν** τό, ἴποτάγιν Κύπρ. ἴποταῖν Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὖς. ταγίν.

Ἰπὸλειμμα ἐν τῇ φάτνῃ τροφῆς ζώου: Παροιμ. φρ. Ἰπὸν λιμασμένον γάαρον εἶντα ἴποταῖν θέλεις; Συνών. ἀπόπαχνο 1.

ἀποταγμένος ἐπίθ. Θράκ. (Περίστιας.)

Ἐκ τοῦ ἀποταγμένος μετοχ. τοῦ ἀρχ. ἀποτάσσω.

Ὁ ἀνίκανος πλέον πρὸς ἐργασίαν: Μήπως ὁ πατέρας μου εἶναι ἀποταγμένος; τὰ δικά του τὰ ἐξοδα τὰ ἀπαντᾷ.

ἀποτάδα ἡ, Κύπρ. ἀνεποτάδα Πλιασίδ. Τὰ φκίόρ. τῆς καρκ. 72

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀποτος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άδα. Διὰ τὸν τύπον ἀνεποτάδα πβ. ἀ-στερητ. 1δ.

Τὸ νὰ μὴ πίνη τις ὕδωρ, δίψα: Ἐξέρανεν ὁ τῆπος μου πὺν τὴν ἀποτάδα Κύπρ. || Ποίημ.

Σὰν μαραινέει τὸ δέντρον πὺν τὴν ἀνεποτάδαν...

νὰ ποκλονᾶς τῶν τοῦ νεροῦ νὰ σῆς τὴν τῶν τριναδαν

Πλιασίδ. ἐνθ' ἀν.

ἀποτάζω (I), ἀποτάσσω Κάμπ. Κρήτ. Κύθηρ. Νάξ. Ρόδ. Σίφν. Χίος κ.ά. ἀποτάσσω Σκῦρ. ἀπουτάσσω Ἰμβρ. Σάμ. Σαμοθρ. κ.ά. ἀποτάζω Κίμωλ. ἀποτάζω σύννηθ. ἀπουτάζω βόρ. ἰδιώμ. ἀπατάζω Μακεδ. ἴποτάσσω Αἴγιν. Κάμπ. Κρήτ. Κῶς Μεγίστ. Ρόδ. Σύμ. κ.ά. ἴποτάσσω Εὐβ. (Κονίστρ.) ἴπατάσσω Λυκ. (Λιβύσσ.) ἴποτάζω πολλαχ. ἴπουτάζω πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. ἴπατάζω Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Τὸ μεσν. ἀποτάζω, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. ὑποτάσσω. Ἰδ. Κορ. Ἀτ. 4,134 καὶ ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,228 καὶ 280. Κατὰ ἸΒογιατζίδ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 66 ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀποτάσσω. Τὸ ἴποτάσσω καὶ μεσν. Πβ. Λύβιστρ. καὶ Ροδάμν. Ε. στ. 1417 (ἐκδ. J Lambert) «τὸ κάστρον τῆς καρδίας μου μόνη νὰ τὸ ἴποτάξης».

Α) Μετβ. 1) Συνήθως εἰς ἀρνητικὰς ἢ ἐρωτηματικὰς προτ. ἀποκτῶ ἐνθ' ἀν.: Ὁ δεῖνα δὲν ἀποτάζει τίποτα - δὲν ἀποτάζει πεντάρα. Ἐχομε τόσα χρόνια ποῦ δὲν ἀποτάξαμε παιδί. Δὲ μπορῶ ν' ἀποτάξω ἓνα παιδί πολλαχ. Δὲν ἀποτάζει πρᾶμα (τίποτε) Μήλ. Σύρ. Τήν. Ἀνημένεις νὰ ἴποτάξῃ πρᾶμα ἀπὸν ὅ,τι βγάλλει πάσι καὶ τὸ τρώει ἐδῶ κ' ἐκεῖ; Κρήτ. Δὲ ἴποτάζει λεφτὸ ὁ δύστηνος Ἰθάκ. Δὲν ἐπόταξε ποτέ του καππέλλο αὐτόθ. Ποῦ τὸ ἴποταξες; Ἡπ. Κύθηρ. Οἱ-ῖ-ῖ-ῖ θίς μας ἀκόμα δὲν ἀπουτάξαν ἀβγὸ Λήμν. Ἡ-ῖ-ῖ-ῖ θά μας μῆνις εἶχι νὰ γινῆς κὶ σήμιρα τ' ἀπόταξιν (ἐνν. τὸ ἀβγὸ) αὐτόθ. Ἡ π' ἰλλάδα τ' ἀποταξί τ' ἀβγὸ Σαμοθρ. Κάμνει κάμνει καὶ τίποτε δὲν ἴποτάσσει Κῶς || Φρ. συνήθως ἐν ἀραῖς: Ποτὲ νὰ μὴν ἀποτάξης! (πάντοτε νὰ στερεῖσαι!) πολλαχ. Νὰ μὴ ἴποτάξης ποτὲ ρούχο! Ἰθάκ. Καλὸ νὰ μὴν ἀποτάξης! Πελοπν. (Λακων.) Κληρονομία νὰ μὴν ἀποτάξῃ! Κρήτ. Στάχτ' νὰ μὴν ἀπουτάξ'ς! Σάμ. Δὲν ἀποτάζει ρούχο (τοῦ φθειρόνται τὰ ρούχα ἐξ ἀπροσεξίας) Σύρ. Μαλλὶ δὲν ἀπατάξ' (δὲν ἔχει) Μακεδ. || Παροιμ. Ὅποιος δὲν ἔχει παλαιὰ καινούργια δὲν ἴποτάσσει (ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς οἰκονομίας συνήθως τῶν ρούχων προερχομένων ὠφελειῶν) Σύμ.

Ποῦ ἔχαν τὰ μαλλὰ τὰ χάσαν | κ' οἱ κασοῆδες τὰ ἴποτάξαν (οἱ πρὶν εὐποροὶ ἐγίναν πτωχοὶ καὶ οἱ πᾶμπτωχοὶ ἀπέκτησαν πλοῦτον) Χίος Ἀρπαξε νὰ φάς καὶ κλέψῃς ν' ἀποτάξης (ἐπὶ ἄρπαγος καὶ κλέπτου) Κάμπ.

Κάμνω κάμνω νὰ ἴπετάσσω | καὶ φτερὰ δὲν ἀποτάσσω (ἐπὶ τοῦ μὴ δυναμένου ν' ἀποκτήσῃ τι παρὰ τοὺς κόπους του) Ρόδ.

Ἀλέθει, δαιμονίζεται κὶ ἀλεύρι δὲν ἴποτάσσει

(συνών. τῇ προηγουμένῃ) Αἴγιν. || Ἰσμ.

Ἡ ἀγάπη εἶν' ἀπ' ἀρχῆς κὶ ἀπὸ τὴν πρώτη πλάσι

κὶ ὅποιος τὴν ἐπερίπαιξε νὰ μὴ τὴν ἀποτάξῃ

πολλαχ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Γαδάρ. διήγ. στ. 15 (ἐκδ. G Wagner σ. 124) «ἄχυρον δὲν τοῦ βρέσκετο, κριθάρι δὲν ἴποτάσσει» καὶ 253 (σ. 131) «καὶ σπῖτι δὲν ἐπόταξεν, ἀμ' εἶχε μὴν παράκα». Συνών. ἀποχτῶ, πιάνω. 2) Μέσ. ἀποκτῶ διὰ πρώτην φορὰν, ἐπὶ ὄρνιθος ἢ ὁποῖα ἀρχίζει

